

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vraca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

*Domnului Cseke Attila Zoltán,
Ministrul Sănătății*

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 19025 / 24. SEP. 2021

RECOMANDARE

Nr. 133 din 24. SEP. 2021 2021

*privind îmbunătățirea cadrului legal referitor la asigurarea
dreptului pacienților la tratament adecvat*

Instituția Avocatul Poporului, prin Biroul Teritorial Brașov, s-a sesizat din oficiu, în temeiul art. 16 alin. (1) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată, având în vedere faptul că Asociația Națională de Îngrijiri Paliative s-a adresat Biroului Teritorial Brașov al instituției Avocatul Poporului și a semnalat o situație referitoare la dreptul pacienților de a beneficia de tratament adecvat pentru controlul durerii în bolile cronice grave sau incurabile și la deficiențele identificate în cadrul legislativ național.

Astfel, se menționează faptul că *Legea nr.339/2005 privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope* prevede că prescrierea medicației specifice pentru tratamentul durerii poate fi făcută de orice medic cu autorizație de liberă practică, ceea ce asigură accesul pacienților cu durere severă la o medicație adecvată și tratamentul durerii nu doar pentru cancer, ci în orice boală în care durerea este un simptom major care afectează calitatea vieții. Pe de altă parte însă, *Hotărârea de Guvern nr.720/2008* limitează dreptul de inițiere a tratamentului doar la anumite categorii de medici. Această situație conduce la o restrângere a dreptului pacientului cu durere severă la o medicație adecvată, prin hotărâre de guvern, în contradicție cu prevederile adoptate prin lege.

Având în vedere aceste aspecte, menționăm următoarele:

Potrivit art.38 din Legea nr.339/2005, preparatele cu substanțe stupefiante și psihotrope pot fi prescrise pacienților, numai sub formă de preparate farmaceutice, realizate industrial sau în

farmacie, de către medicii titulari ai autorizației de liberă practică, **în conformitate cu normele metodologice de aplicare a prezentei legi.**

Potrivit prevederilor art.26 din Normele metodologice de aplicare a Legii nr.339/2005 (aprobată prin H.G. nr.1915/22.12.2006), *cabinetele medicale de altă specialitate decât medicina de familie se autorizează de Ministerul Sănătății Publice pentru activitate cu substanțe și preparate stupefiante și psihotrope, în baza următoarelor documente: a) cerere-tip, conform modelului prezentat în anexa nr. 5; b) autorizația de funcționare; c) înregistrarea în registrul unic al cabinetelor medicale; d) **autorizația de liberă practică a medicului specialist și, după caz, a medicului anestezist, împreună cu contractul de muncă sau de colaborare al acestuia.***

- Ca urmare, medicul titular al autorizației de liberă practică trebuie să fie specialist, potrivit Legii nr.339/2005, coroborat cu prevederile Normelor Metodologice publicate în Monitorul Oficial nr.18 din 11.01.2007.

Tot Normele metodologice ne spun prin art.44 faptul că medicul de familie poate continua (și nu iniția) tratamentul în ambulatoriu, după externarea pacientului, cu substanțe stupefiante și psihotrope, prin eliberarea unei prescripții, în regim compensat, gratuit sau contra cost (Deci se deduce că medicii specialiști pot iniția acest tratament când pacientul este internat).

Pe de altă parte, Hotărârea de Guvern nr.720/2008 se referă la medicamentele de care beneficiază asigurații, astfel că, în Partea a-3-a, DCI-uri corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații în regim de compensare 100%, G10, se menționează că **tratamentul se inițiază de către medicul în specialitatea oncologie, hematologie, oncologie și hematologie pediatrică sau pediatrie cu supraspecializarea în hematooncologie pediatrică/oncologie pediatrică sau competență în oncopediatrie sau atestat de studii complementare în oncologie și hematologie pediatrică.**

Așadar, H.G. nr.720/2008 **restrânge** sfera medicilor specialiști care ar putea permite acest tratament, stabilind printr-o **enumerare limitativă** ce specializări trebuie să aibă medicii în așa fel încât medicamentele să fie compensate.

Ori în Legea nr.339/2005 se precizează faptul că medicul specialist care are autorizație de liberă practică poate prescrie aceste preparate farmaceutice (și nu și faptul că prescrierea este condiționată de o anumită specializare).

Ca urmare a demersurilor întreprinse la Ministerul Sănătății prin adresa nr.SG 1040/24.08.2021, **Ministerul Sănătății** precizează următoarele:

- prin Hotărârea de Guvern nr.720/2008 a fost aprobată *Lista cuprinzând denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații, cu sau fără contribuție personală, pe bază de prescripție medicală, în sistemul de asigurări sociale de sănătate,*

precum și denumirile comune internaționale corespunzătoare medicamentelor care se acordă în cadrul programelor naționale de sănătate;

*- la Secțiunea C1: DCI-uri corespunzătoare medicamentelor de care beneficiază asigurații în tratamentul ambulatoriu al unor grupe de boli în regim de compensare 100% din prețul de referință, la punctul G10, Leucemii, limfoame, aplazie medulară, gamapatii monoclonale aligene, mieloproliferări cronice și tumori maligne, se regăsesc medicamente pentru care tratamentul se inițiază de către medicul **în specialitatea oncologie, hematologie, oncologie și hematologie pediatrică, sau pediatrie cu supraspecializarea în hematooncologie/oncologie pediatrică sau competență în oncopediatrie sau atestat de studii complementare în oncologie și hematologie pediatrică;***

*- **prescrierea medicamentelor** aferente denumirilor internaționale prevăzute în această Listă se realizează în baza unor **protocoale terapeutice**, conform Ordinului ministrului sănătății și al CNAS nr.564/499/2021;*

*- **protocoalele terapeutice** se elaborează și/sau **actualizează** de comisiile de specialitate ale Ministerului Sănătății, conform normelor metodologice prevăzute la anexa nr.3, se analizează critic și se avizează de către ANMDM;*

*- **protocoalele terapeutice constituie baza de prescriere și monitorizare a tratamentului** cu medicamentele care se acordă asiguraților pe bază de prescripție medicală eliberată de medicii care sunt în relație contractuală cu CNAS;*

*- potrivit H.G.nr.1915/2006 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a prevederilor Legii nr.339/2005 privind regimul juridic al plantelor, substanțelor și preparatelor stupefiante și psihotrope, în cazul în care este necesară **continuarea** tratamentului în ambulatoriu, după externare, pacientul poate să ridice preparatele cu substanțe stupefiante și psihotrope în baza prescripției, în regim compensat, eliberată de medicul de familie;*

Așadar, Ministerul Sănătății ne comunică faptul că, în plan secundar, cadrul legal care reglementează competența medicală în prescrierea medicației cu substanțe psihotrope și stupefiante, este reprezentat de H.G.nr.1915/2006 pentru aprobarea normelor metodologice de aplicare a Legii nr.339/2005 și nu de către H.G.nr.720/2008 care aprobă Lista medicamentelor de care beneficiază asigurații și gradul de compensare al acestora.

Cu toate acestea, considerăm că prevederile celor două hotărâri de guvern trebuie să fie concordante. Astfel, potrivit H.G.nr.1915/2006, cabinetele medicale de altă specialitate decât medicina de familie desfășoară activitate cu substanțe și preparate stupefiante și psihotrope, în baza autorizației de liberă practică **a medicului specialist** și, după caz, a medicului anestezist.

Pe de altă parte, H.G.nr.720/2008 menționează că în cazul pacienților cu afecțiuni oncologice (leucemii, limfoame, aplazie medulară, gamapati monoclonale maligne, mieloproliferări cronice și tumori maligne, sindroame mielodisplazice) tratamentul *se inițiază* de către medicul specialist în anumite domenii enumerate în mod expres și limitativ (oncologie, hematologie, oncologie și hematologie pediatrică, pediatrie cu supraspecializarea în hematooncologie pediatrică/oncologie pediatrică, competență în oncopediatrie, atestat de studii complementare în oncologie și hematologie pediatrică).

În acest context, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin.(1) lit.f), art.24 și art.26 din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal al Avocatului Poporului și anume, apărarea drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile acestora cu autoritățile publice, Avocatul Poporului emite prezenta:

RECOMANDARE

1. Ministrul Sănătății va întreprinde toate măsurile necesare în sensul corelării H.G.nr.720/2008 cu dispozițiile art.26 din normele metodologice aprobate prin H.G.nr.1915/2006 și cele ale art.38 din Legea nr.339/2005, conform cărora medicul specialist, titular al autorizației de liberă practică poate prescrie tratamentul cu substanțe și preparate stupefiante și psihotrope;
2. Ministrul Sănătății va informa instituția Avocatul Poporului, cu privire la însușirea Recomandării și la măsurile dispuse.

București, 22 septembrie 2021